

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рж г 117/2014
17.10.2014. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Бранка Станића, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Јелене Боровац, као чланова већа, у поступку по жалби предлагача по захтеву за заштиту права на суђење у разумном року, Д.Ј., против решења Вишег суда у Ваљеву Р4 П бр.1/14 од 25.08.2014. године, на седници већа одржаној дана 17.10.2014. године, доноси

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба и ПОТВРЂУЈЕ решење Вишег суда у Ваљеву Р4 П бр.1/14 од 25.08.2014. године.

Образложење

Побијаним решењем усвојен је захтев предлагача Д.Ј. на заштиту права на суђење у разумном року и утврђено да је у парничном поступку који се води пред Основним судом у Ваљеву у предмету П бр.949/12 повређено право предлагача на суђење у разумном року. Другим ставом истог решења наложено је Основном суду у Ваљеву да поступак у парничном предмету П бр.949/12 оконча најкасније у року од шест месеци од дана правноснажности решења.

Благовременом жалбом предлагач оспорава наведено решење, истичући да му првостепени суд иако је утврдио повреду права на суђење у разумном року није одредио примерену накнаду за повреду наведеног права, нити му је признао трошкове поступка. Учинио је неспорним да захтев за правичну накнаду није поставио у захтеву за заштиту суђење у разумном року али је истицао да је сматрао да је суд имао обавезу да га о томе поучи.

Поступајући на основу члана 86 Закона о уређењу судова, по жалби предлагача на решење Вишег суда у Ваљеву Р4 П бр.1/14, Врховни касациони суд је нашао да жалба није основана.

Предлагач Д.Ј. из Седлара, поднео је Вишем суду у Ваљеву 25.07.2014. године захтев за заштиту права на суђење у разумном року и навео да је пред Основним судом у Ваљеву у предмету П број 949/12 у току парнични поступак покренут по тужби предлагача против туженог Д.Ј. из Седлара, а ради иселења туженог из непокретности тужиоца. Указао је да је од дана подношења тужбе до подношења захтева за заштиту права на суђење у разумном року протекло две године и четири месеца, па је захтевао да се утврди повреда наведеног права и одреди најкраћи рок ради окончања наведеног поступка.

Одлучујући о поднетом захтеву за заштиту права на суђење у разумном року, Виши суд у Ваљеву је извршио увид у списе предмета Основног суда у Ваљеву П бр.949/12 и утврдио чињенице и околности од значаја за одлучивање, па је оцењујући наводе и разлоге захтева за заштиту права на суђење у разумном року, полазећи од утврђених чињеница и околности, које се односе на конкретни случај, утврдио да је због дужине трајања поступка, предлагачу повређено право на суђење у разумном року. С обзиром да је парнични поступак и даље у току имајући у виду његово трајање и значај и природу захтева судске заштите за предлагача, као и да се ради по оцени суда о утврђењу једноставних чињеничних и правних питања, виши суд је наложио првостепеном суду да предметни парнични поступак оконча најкасније у року од шест месеци од дана правноснажности решења.

Законом о изменама и допунама Закона о уређењу судова, из члана 8а, 8б и 8в, прописана је заштита права на суђење у разумном року („Сл. гласник РС“, број 116/08, 104/09, 101/10, 78/11, 101/11, 101/13). Наведени пропис ступио је на снагу 21.05.2014. године.

Чланом 8а цитираног закона, предвиђено је да странка у судском поступку која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року.

Ставом 2. истог члана прописано је да се захтевом из става 1. може тражити накнада за повреду права на суђење у разумном року.

Одредбом члана 8б став 1. истог закона прописано је да ако непосредно виши суд утврди да је захтев подносиоца основан, може одредити примерену накнаду за повреду права суђења у разумном року и одредити рок у коме ће нижи суд окончати поступак у коме је учињена повреда права на суђење у разумном року.

Имајући у виду цитиране одредбе, евидентно је да подносилац захтева за утврђење повреде права на суђење у разумном року има права и могућности да тражи и накнаду за утврђење повреде наведеног права у ком случају суд одлучујући о наведеном захтеву може, ако нађе да је повреда извршена, одредити примерену накнаду за утврђену повреду права.

Како према стању у списима подносилац предлога за заштиту права на суђење у разумном року у конкретном случају није тражио накнаду за повреду наведеног права у смислу цитираног члана 8а став 2. Закона о уређењу судова то му суд исту није могао ни досудити у смислу члана 8б став 1. истог Закона, јер суд може одлучивати о таквом захтеву само у ситуацији у којој је исти и постављен.

Имајући у виду наведено, како сам подносилац предлога није тражио накнаду, то је правилно поступио виши суд, када исту није ни досудио, већ је својом одлуком само утврдио повреду права на суђење у разумном року и наложио Основном суду у Ваљеву окончање поступка у року од шест месеци.

Жалбени наводи нису основани јер накнада због повреде права на суђење у разумном року, може бити досуђена, само уколико је иста и тражена од стране предлагача.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци решењем на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку у вези са чланом 294. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11).

Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.